

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန
ToT (Training of Trainers)
တစ်ပတ်ကြာဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင်သင်ကြားမည့်

ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသော
စိုက်ပျိုးရေးသင်ရိုးညွှန်းတမ်း

မြန်မာ

ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန
ToT (Training of Trainers)
တစ်ပတ်ကြာဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင်သင်ကြားမည့်

ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေး
သင်ရိုးညွှန်းတမ်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဓိကဦးစားပေး စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များတွင် ရေရှည်တည်တံ့မည့်
စိုက်ပျိုးမြေနှင့် သစ်တော စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံကိန်း (GCP/MYA/017/GFF)

ကုလသမဂ္ဂ၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ နှင့်
AVSI Foundation အဖွဲ့ မြန်မာတို့ ပူးပေါင်း ထုတ်ဝေသည်။
၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နေပြည်တော်

Required citation:

ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ ၂၀၁၉၊ ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန ToT တစ်ပတ်ကြာဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင် သင်ကြားမည့် ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ ၃၇ စာမျက်နှာ၊ လိုင်စင်- CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

The designations employed and the presentation of material in this information product do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) or AVSI Foundation concerning the legal or development status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. The mention of specific companies or products of manufacturers, whether or not these have been patented, does not imply that these have been endorsed or recommended by FAO or AVSI in preference to others of a similar nature that are not mentioned.

The views expressed in this information product are those of the author(s) and do not necessarily reflect the views or policies of FAO or AVSI.

© FAO, 2019

Some rights reserved. This work is made available under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 IGO licence (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo/legalcode>).

Under the terms of this licence, this work may be copied, redistributed and adapted for non-commercial purposes, provided that the work is appropriately cited. In any use of this work, there should be no suggestion that FAO endorses any specific organization, products or services. The use of the FAO logo is not permitted. If the work is adapted, then it must be licensed under the same or equivalent Creative Commons license. If a translation of this work is created, it must include the following disclaimer along with the required citation: "This translation was not created by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). FAO is not responsible for the content or accuracy of this translation. The original English edition shall be the authoritative edition."

Disputes arising under the licence that cannot be settled amicably will be resolved by mediation and arbitration as described in Article 8 of the licence except as otherwise provided herein. The applicable mediation rules will be the mediation rules of the World Intellectual Property Organization <http://www.wipo.int/amc/en/mediation/rules> and any arbitration will be in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL)

Third-party materials. Users wishing to reuse material from this work that is attributed to a third party, such as tables, figures or images, are responsible for determining whether permission is needed for that reuse and for obtaining permission from the copyright holder. The risk of claims resulting from infringement of any third-party-owned component in the work rests solely with the user.

Sales, rights and licensing. FAO information products are available on the FAO website (www.fao.org/publications) and can be purchased through publications-sales@fao.org. Requests for commercial use should be submitted via: www.fao.org/contact-us/licence-request. Queries regarding rights and licensing should be submitted to: copyright@fao.org.

မာတိကာ

	စဉ် အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မာတိကာ	iii
	အတိုကောက်စာလုံးများ	v
၁	နောက်ခံအကြောင်းအရာ	၁
၂	သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမရေးဆွဲမီပဏာမခြေလှမ်းများ	၂
	(က) ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်	၂
	(ခ) စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံများ	၂
	(ဂ) ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန	၃
	၂၀၁၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက CARTC တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သောသင်တန်းနှင့်	၄
	ဆွေးနွေးပွဲများ	
	(ဃ) နောက်ဆက်တွဲဆွေးနွေးပွဲများ	၅
၃	ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေးသင်ရိုးရေးဆွဲရန်အရေးတကြီး	၅
	လိုအပ်ချက်	
	နိဒါန်း	၅
	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ	၆
	ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းမှုများ	၆
၄	သင်ရိုးအနှစ်ချုပ်	၇
	၁။ အခြေခံသဘောတရားများ	၇
	ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေး အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်	
	အခြေခံသဘောတရားများ	
	၂။ အလေ့အထကောင်းများ	၈
	(က) မြေဆီလွှာစီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	(ခ) သီးနှံစီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	(ဂ) SRI စပါးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်	
	(ဃ) စိုက်ပျိုးသီးနှံများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ	
	စုံလင်မှု	
	(င) ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	(စ) သစ်ပင်သစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း	
	၃။ စနစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့် (System approach) နည်းလမ်းများ	၉
	(က) မြေယာအလှနှင့် ဂေဟစနစ်နည်းလမ်းများ	
	(ခ) တန်ဖိုးကွင်းဆက်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း	
	၄။ ဝန်းကျင်ကောင်းများဖန်တီးခြင်း	၁၀
၅	သင်ကြားပို့ချမည့်ပုံစံ	၁၀
၆	သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး	၁၁
၇	ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန၊ ToT	၁၃
	တစ်ပတ်သင်တန်းများတွင်သင်ကြားမည့် ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသော	

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စိုက်ပျိုးရေး (CSA) သင်ရိုးညွှန်းတမ်း အစီအစဉ် (သင်ရိုးညွှန်းတမ်း - ၄)	
၈	နောက်ဆက်တွဲ-၁။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ် ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန (CARTC) တွင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် သင်တန်းနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များ	၂၂
၉	နောက်ဆက်တွဲ -၂။ CARTC တွင် (၄-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၉-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့်အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းအချိန်ဇယား (ပထမပတ်)	၂၇

အတိုကောက်စာလုံးများစာရင်း

AESA	စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း
AVSI	နိုင်ငံတကာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့
CA	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မပျက် စိုက်ပျိုးရေး
CARTC	ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန
CSA	ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသော စိုက်ပျိုးရေး
DAR	စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဦးစီးဌာန
DoA	စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန
FAO	ကုလသမဂ္ဂ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
FFS	တောင်သူလယ်သမား ကွင်းသင်တန်းကျောင်း
GAP	စိုက်ပျိုးရေး အလေ့အထကောင်းများ
GEF	ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ပံ့ပိုးမှုအဖွဲ့
GHG	ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့
IPM	ဘက်စုံပိုးမွှား ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
MoNREC	သယံဇာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ
SAI	စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ
SALT	တောင်စောင်း စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်
SFM	ရေရှည်တည်တံ့မည့် သစ်တောမြေစီမံခန့်ခွဲခြင်း
SLM	ရေရှည်တည်တံ့မည့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲခြင်း
YAU	ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်း

၁။ နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ

ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ပံ့ပိုးမှုအဖွဲ့၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် သယံဇာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနတို့နှင့်ပူးပေါင်းကာ "မြန်မာနိုင်ငံ၏ဦးစားပေး ဂေဟစနစ်များ နှင့် ရေရှည် တည်တံ့သောစိုက်ပျိုးမြေနှင့်သစ်တောမြေစီမံခန့်ခွဲမှု" Sustainable Cropland and Forest Management in Priority Agroecosystems of Myanmar (SLM-GEF) စီမံကိန်းတစ်ခုကို Global Environmental Facility (GEF) ရန်ပုံငွေ အထောက်အပံ့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိပါသည်။

စီမံကိန်းသည် ရေရှည်တည်တံ့မည့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု၊သစ်တောမြေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသော စိုက်ပျိုးရေးကို ကူညီပံ့ပိုးအားဖြည့်ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုစီမံကိန်းသည်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုရေရှည်မြင့်မားလာစေရန်၊ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိပြီး ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခံ့စေရန်နှင့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များ ထုတ်လုပ်မှုကို လျော့ချ/ ဖယ်ရှားရာတွင် အထောက်အကူပြုမည့်အလေ့အထများနှင့်ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေးမူဝါများကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စေပြီး အမျိုးသားအဆင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များကိုအောင်မြင်မှုများ ပိုမိုရရှိစေရန် ရည်ရွယ် ပါသည်။

စီမံကိန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံများ၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဦးစီးဌာနနှင့် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တို့တွင် သင်ကြားပို့ချလျက်ရှိသော သင်တန်းများတွင် CSA/SLMကို ထည့်သွင်း၍ပို့ချနိုင်ရန်အတွက် CSA/SLM သင်တန်းအစီအစဉ် တစ်ခု ရေးဆွဲရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ စီမံကိန်းသည် DoA၊ DAR၊ SAI၊ YAU တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ၎င်းတို့ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ သင်တန်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များတွင် CSA ကိုပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ သင်တန်းအစီအစဉ်သည် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောသဘာဝနှင့် လိုအပ်ချက်ပေါ်တွင် မူတည်ပြီးကွဲပြားခြားနားမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် (၁) ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန(CARTC)မှ တစ်လကြာ ပို့ချသည့်သင်တန်း (သို့) မွမ်းမံသင်တန်း များတွင်အခြားဘာသာရပ်များနှင့် ပူးတွဲလျက်၊ (၂)DoA၊ DAR နှင့် YAUတို့မှ အကြီးတန်း ပညာပေးဝန်ထမ်းအတွက် တစ်ပတ်ကြာဆရာဖြစ်သင်တန်း၊ (၃)စိုက်ပျိုးရေး သိပ္ပံ များတွင် ပို့ချလျက်ရှိသော ဒီပလိုမာ ကျောင်းသားများ အားသင်ကြားခြင်းနှင့် (၄)YAUတွင် ပို့ချလျက် ရှိသော ဘွဲ့ကြို၊ဘွဲ့လွန် သင်တန်းများတွင် CSAအစိတ်အပိုင်းကို ပေါင်းစပ် သင်ကြားခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများရှိ မတူကွဲပြားသောအဆင့်များတွင် CSA အစိတ်အပိုင်းကို ထည့်သွင်းသင်ကြားနိုင်စေရေးအတွက် CSA သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် လက်စွဲစာအုပ်

ပြုစုရန် AVSI Foundation နှင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားပါသည်။ ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းသည် သင်တန်းဆရာ များအတွက် CSA နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ခေါင်းစဉ်များကိုတပတ်ကြာ သင်တန်း ပြင်ဆင်ရန် မှီငြမ်းစာအုပ် အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမရေးဆွဲမီပဏာမခြေလှမ်းများ
(က) ရေးဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

ပထမဦးစွာအမျိုးသားအဆင့်အတိုင်ပင်ခံနှင့် AVSI မှတာဝန်ရှိသူများသည် ရေးဆင်း စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်သို့သွားရောက်ကာ တက္ကသိုလ်တွင်လက်ရှိသင်ကြားပို့ချ လျက်ရှိသော သင်ရိုးများနှင့် CSAကို ပေါင်းစပ်သင်ကြားနိုင်မည့်အလားအလာများကိုလေ့လာ စူးစမ်းခဲ့ ပါသည်။ ရှေးဦးစွာ ရေးဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ၎င်းတို့ပြုစုထားသော CSAနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဘာသာရပ်များစုစုပေါင်း(၂၈)ခုကို ပြသခဲ့သည်။ အချို့သောဘာသာရပ်များသည် လက်ရှိသင်ကြား ပို့ချလျက်ရှိသော ဘာသာရပ်များဖြစ်သော်လည်း ဘာသာရပ်ပေါင်းများစွာမှာ နာမည်သာရှိပြီး အသေးစိတ်ရေးဆွဲပြုစုရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပြုထားသောဘာသာရပ်များမှာ များပြားလွန်းပြီး လက်ရှိသင်တန်းများတွင် ထည့်သွင်း သင်ကြားရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ပါမောက္ခချုပ်၊ ပါမောက္ခများနှင့်ဆွေးနွေးကြည့်သောအခါ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အလိုက် (လယ်ယာသီးနှံစိုက်ပျိုးရေး၊ မြေဆီလွှာနှင့် ရေသိပ္ပံ၊ စိုက်ပျိုးရေး ရုက္ခဗေဒ၊ ကိမိလဗေဒနှင့် ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံစိုက်ပျိုးရေး) ဌာနများတွင် သင်ကြားပို့ချနေသော အစိတ်အပိုင်း များမှာ CSA နှင့် ဆက်နွှယ်မှုရှိသော်လည်း၊ CSAကို သီးသန့် ဘာသာရပ်တစ်ခုအဖြစ် သင်ကြား ပို့ချခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်းသိရှိရသည်။ သင်ကြားပို့ချမှုများသည် စုစည်းမှုမရှိဘဲ၊ အပိုင်းပိုင်းကွဲပြား လျက်ရှိပြီး CSAထက် သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်ကိုသာ အလေးပေးထား ပို့ချလျက်ရှိသည့်အတွက် CSA သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတစ်ခုရေးဆွဲရန် လိုအပ် လာပြီဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံများ

သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ သင်တန်းရေးရာညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် ကျောင်းအုပ်ကြီးများကို တွေ့ဆုံ မေးမြန်းသောအခါ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံများတွင် အချို့သောခေါင်းစဉ်များ၊ ဥပမာ - မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်သဘာဝဝန်းကျင်မပျက်စိုက်ပျိုးရေးတို့ကို ထည့်သွင်းသင်ကြားလျက် ရှိသော် လည်း၊ အခြေခံမျှသာသင်ကြားပေးပြီး CSA သဘောတရားအယူအဆ မပါဝင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့အတွက်CSAကိုပေါင်းစည်းသင်ကြားပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များနှင့် အသေးစိတ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပြီးသောအခါ CSA သင်ရိုး ကို စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံတတိယနှစ်များတွင် ထည့်သွင်းသင်ကြားရန် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည်။ ကနဦး ကတတိယနှစ်တွင် ပုံမှန်သင်ကြားလျက်ရှိသော အခြားဘာသာရပ်များကို ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲ လယ်ယာသီးနှံဘာသာရပ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးခါတုဗေဒဘာသာရပ်များမှ သင်ကြားချိန် ထက်ဝက်စီကို CSA သင်ရိုးနှင့် အစားထိုးသင်ကြားရန် ညှိနှိုင်းရရှိခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့်

SAI သင်ရိုးရေးဆွဲရန် တာဝန်ရှိသူများက CSA သင်ရိုးကို လယ်ယာသီးနှံ ပညာဌာန တစ်ခုတည်းကသာ တာဝန်ယူသင်ကြားပို့ချပေးရန် စိတ်အား ထက်သန်ကြသည်။ လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိသော သင်ရိုးများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ လယ်ယာသီးနှံဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဓာတုဗေဒဌာနများက ခွဲဝေသင်ကြားပေးမှသာ ပိုမိုသင့်လျော်မည်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိသည်။ ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံပညာဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးရုက္ခဗေဒနှင့် အပင်ပိုးမွှားကာကွယ်ရေးဌာနများက အခြားလိုအပ်သည့် အစိတ်အပိုင်းများကို ဖြည့်စွက်သင်ကြား ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

CSA သင်ရိုးကို ၂၄ နာရီ သင်ကြားပို့ချရန် ရေးဆွဲထားသည့်အတွက် လယ်ယာသီးနှံ ဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဓာတုဗေဒဌာနတို့က (၁၀) နာရီစီ သင်ကြားပို့ချပြီးကျန် (၄) နာရီကို အခြားဌာနများက ပေါင်းစပ်ဖြည့်စွက်သင်ကြားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန

CSA ကို CARTC ၏လက်ရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိသော ပုံမှန်သင်တန်း အစီအစဉ်တွင် ပေါင်းစပ်သင်ကြားလိုကြောင်းကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြကာ ခွင့်ပြုချက်ရရှိပြီးဖြစ်သည်။ CARTC အတွက်ပို့ချမည့်သင်တန်းများကို တစ်နှစ်တာကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ရှိသောကြောင့် တစ်ပတ်တာပို့ချမည့် ToT သင်တန်းအတွက်လည်း ခွင့်ပြုမိန့် တင်ပြတောင်းခံပြီးဖြစ်သည်။ တစ်ပတ်တာ ToT သင်တန်းနှင့် လုပ်ငန်းခွင်နှင့် ပညာပေးဝန်ထမ်းများအတွက် တစ်လကြာပို့ချမည့်သင်တန်းတွင် CSA ပေါင်းစည်းသင်ကြားနိုင်ရေးကို CARTC ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးပြီးဖြစ်သည်။ CARTC သည် CSA သင်တန်းများကို အချိန်အတော်ကြာပို့ချလျက်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် CSA သင်ရိုးမှာမူ ပီပြင်မှုမရှိလှပါ။ CARTC တွင်သင်ကြားပို့ချခဲ့သော CSA နှင့် သက်ဆိုင်သော ဘာသာရပ် ခေါင်းစဉ်အချို့ကို ဇယား (၁) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်သူများက မိမိဘာသာရပ်ကို ဦးစားပေးပို့ချသွားလေ့ရှိကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေဆီလွှာပညာရှင်က မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်းကို ခရေစေ့တွင်းကျ သင်ကြားသည်။ အလားတူပင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးသမားက ပတ်ဝန်းကျင်(သဘာဝ) မပျက်စိုက်ပျိုးရေးကို ဦးစားပေးပြောကြားမည်။ အခြားအကြောင်းအရာပါမည်မဟုတ်ပါ။ လယ်ယာသီးနှံပညာရှင်၊ အပင်မျိုးစပ်သူ၊ ဆည်မြောင်းကျွမ်းကျင်သူ၊ ပိုးမွှားကာကွယ်ရေး သမား၊ ဥယျာရန်ခြံပညာရှင်၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒပညာရှင်များကလည်း အလားတူပင် သင်ကြားပို့ချကြပါသည်။ အမှန်ပြောရလျှင်စနစ်တကျစုစည်းထားသည့် CSA သင်ရိုးကို CARTC တွင် ယနေ့ထိပို့ချနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့်ဘက်စုံလွှမ်းခြုံသည့် နည်းလမ်းများကို သုံးစွဲလျက် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက်တွင် CSA သင်ရိုးတစ်ခုလိုအပ်လျက် ရှိပြီဖြစ်သည်။ ဤ CSA သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို CARTC တွင် သင်ကြားပို့ချမည့် ပုံမှန် (၁) လ သင်တန်းတွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသင်ကြားရန်အတွက်ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဇယား - ၁။ CARTC တွင် သင်ကြားပို့ချခဲ့သော CSA နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဘာသာရပ်
ခေါင်းစဉ်အချို့

စရန် ်	အကြောင်းအရာ	ပို့ချသူ	ဌာန	ရက်စွဲ
၁	ဒိုးကွင်ကော်ဖီခြံတွင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး	-	နှစ်ရှည်	၂၀၁၁ ခုနှစ် မတ်လ
၂	ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုအပေါ်လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည့်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များ	ဒေါက်တာ စိန်လှဗိုလ်	DAR	
၃	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းကောင်းများ	ဒေါက်တာ ဝဏ္ဏထွန်း	VFR DC	၂၄-၂-၂၀၁၆
၄	မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကြုံတွေ့ရသောရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများ	ဒေါက်တာ ထွန်းလွင်	မိုး/လေ	၂၁-၉-၂၀၁၆
၅	အပင်ပိုးမွှားကာကွယ်ရေးအတွက် ဇီဝ ပိုးသတ်ဆေးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ	ဒေါ်ဆိုင်းရော်	PPD	၁-၂-၂၀၁၇
၆	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သောစိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ	ဦးသန်းကြိုင်	စီမံကိန်း	၂၁-၉-၂၀၁၆
၇	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို သက်သာလျော့ပါး စေသည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ	ဒေါ်သင်း သင်းကြည်		၁-၂-၂၀၁၇
၈	ရာသီဥတုနှင့် သဟဇာတဖြစ်သောကျေးရွာများ	ဒေါက်တာ မိမိအောင်	YAU	၂-၂-၂၀၁၇
၉	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုပြဿနာများလျော့ပါး စေရန် မြေဆီလွှာနှင့် ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်း	-	မြေ အသုံးချ	၂-၂-၂၀၁၇
၁၀	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေး နည်းလမ်းများ	ဦးဟုတ်စန်း		၂-၂-၂၀၁၇

၂၀၁၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက CARTC တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သောသင်တန်းနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ဌာနပေါင်းစုံမှ ဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်အတွက် CARTC တွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သင်တန်းများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ပို့ချကျင်းပလျက်ရှိပါသည်။ လစဉ်လတိုင်းတွင်အနည်းဆုံး သင်တန်း၂-ခု၊ ၃-ခုမှ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ၆-ခုထိရှိနိုင်ပါသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အကြိမ်ရေ(၅၀)ခန့်ထိရှိပြီး နှစ်စဉ် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၃၀၀၀ကျော်ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျက် ရှိပါသည် (နောက်ဆက်တွဲ-၁)။ သင်တန်းကာလမှာ သင်တန်းအမျိုးအစားပေါ်တွင်မူတည်လျက် ရက် အနည်းငယ်မှ (၁)လထိကြာ မြင့်တတ်ပါသည်။ ပို့ချသောခေါင်းစဉ်များမှာ ဌာနဖွဲ့စည်းပုံမှသည် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

စနစ်များ၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းငွေစာရင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးစသည်တို့အထိ ပါဝင်ပါသည်။ GAP နှင့် အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးကဲ့သို့သော ခေါင်းစဉ်အချို့ကိုလည်းတွေ့ရှိ ရပါသည် (နောက်ဆက်တွဲ၂)။

CSAသင်ရိုးပြုစုရေးအဖွဲ့သည် DARမှညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်တကွ တာဝန်ရှိသူများကို လည်း တွေ့ဆုံကာအကြံဉာဏ်များရယူခဲ့ပါသည်။ DAR မှဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော သုတေသန ရလဒ်များမှ CSAအတွက် အထောက်အကူပြုမည့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဒဏ်ခံနိုင်မည့် အပင်မျိုးစပ် သည့်အစီအစဉ်များ၊ သီးနှံပုံစံများဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်း များကို မေးမြန်းစူးစမ်းခဲ့ပါသည်။

(ဃ) နောက်ဆက်တွဲဆွေးနွေးပွဲများ

CSAသင်ရိုးပထမမူကြမ်းပြုစုပြီးသောအခါ သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်များ၊ သိပ္ပံများ၊ ဌာန များသို့ ထပ်မံသွားရောက်ပြီး၊ မူကြမ်းကို တင်ပြကာ တုံ့ပြန်မှုကို ရယူခဲ့ပါသည်။ ဤခရီးစဉ်တွင် အီတလီနိုင်ငံ၊ မီလန်တက္ကသိုလ်၊ စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးပညာဌာနမှ ပါမောက္ခ တစ်ဦးလည်းအတူ လိုက်ခဲ့ပါသည်။ ဝေဖန်အကြံပြုချက်အားလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး လိုအပ်ချက်များဖြည့်စွက် ကာ သင်ရိုးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့မည့်စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပိုမိုထုတ်လုပ် နိုင်ခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ကြိုကြိုခံနိုင်စေရန်အားပေးခြင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်ပါကဖန်လုံ အိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ပါးစေရန် ၊ ဖယ်ရှားရန်ဟူသော CSA အလေ့အထ၏ အဓိကပန်းတိုင် (၃)ခုကို အောင်မြင်ပေါက်မြောက်စေရေးအတွက် အမျိုးသားအဆင့် လိုက်လျော ညီထွေရှိမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (NAPA) ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းချက်များကို ဖြည့်စွက်ပေးရုံသာမကအမျိုးသားအဆင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ဤသင်ရိုးများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကြုံတွေ့နေရသော ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း ရာတွင် ခိုင်မာသည့် အခြေခံအုတ်မြစ်အဖြစ်နှင့် အလွန် အသုံးဝင်သည့် လက်နက်များ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသောစိုက်ပျိုးရေး သင်ရိုးရေးဆွဲရန်အရေးကြီးလိုအပ်ချက်

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် စိုက်ပျိုးရေးအခြေပြုအသက်မွေးကြရသော ကျေးလက်နေ လူထု၏ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေတိုးပွားစေရန်အတွက် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အစပျိုး ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင်မြန်မာ့စီးပွားရေးသည် ၇.၃% တိုးတက်ခဲ့သည်။ သို့သော် လည်း ဤကဲ့သို့စီးပွားရေးတိုးတက်မှုများကို ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုက ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူပိုင်း ဆိုက်ကလုံး မုန်တိုင်းများက ကျေးလက်နေဆင်းရဲသားလူထု၏ အသက်မွေးမှုနှင့်အတူ နိုင်ငံတော်၏စားနပ် ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ပါခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲများ၊ ဖြစ်စရန်များမှာ

- မိုးခေါင်မှုများပိုမိုတိုးပွားလာခြင်း၊
- ဆိုက်ကလုံးမုန်တိုင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုဖြစ်ပေါ်မှု ကြိမ်ရေများလာခြင်း၊ ပိုမိုပြင်းထန် လာခြင်း၊

- မိုးရွာသွန်းမှုပုံမှန်ခြင်းနှင့် အလွန်အကျွံရွာသွန်းခြင်း၊
- ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် မုန်တိုင်းထန်ခြင်းများပိုမိုများပြားလာခြင်း၊
- အပူချိန်အလွန်အကျွံမြင့်မားမှုတိုးပွားလာခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၆ခုနှစ်တွင်ထုတ်ဝေသော CLIMATE RISK INDEX အညွှန်းကိန်းအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးဆက်ကို ခံစားရမှုအများဆုံး ဒုတိယနေရာတွင်ရှိသည်။ နှစ်စဉ်နှင့် အမျှဆိုက်ကလုံးမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုများ ပိုမိုပြင်းထန်လာပြီ ဖြစ်သည်။ အပူပိုင်းဇုန်များတွင် ဆိုးရွားစွာပူပြင်းခြောက်သွေ့ (မိုးခေါင်မှု)ကြုံတွေ့ရပြီး၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင်အပူပိုင်းမုန်တိုင်းများတိုက်ခတ်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ရသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ရေရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအပေါ်တွင် ဆိုးရွားသောအကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများသည်ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ (GHG) ထုတ်လွှတ်မှုကို လွန်စွာဖြစ်ပေါ်စေခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို အချိန်နှင့်အမျှလိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အကြီးအကျယ်ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများက ခံနိုင်ရည်မဲ့ခြင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုတို့သည် အမျိုးသားအဆင့်အာဏာပိုင်များသာမက ဒေသအာဏာပိုင်များအနေဖြင့်လည်းအလေးထားရမည့် အထူးအရေးပါသောကိစ္စရပ်များဖြစ်ကြသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရရှိစေရန်အတွက် CSA အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ရေရှည်တည်တံ့မည်သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲစေသည့်အကြောင်းတရားများ လျော့ပါးအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ကြိုးပမ်းမှုများ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများနှင့် သဟဇာတဖြစ်စေရန် /ခုခံကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားအဆင့် လိုက်လျော ညီထွေရှိမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (NAPA) ကို ကဏ္ဍ (၈) ခုတွင်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကဏ္ဍများမှာ (၁)စိုက်ပျိုးရေး၊ (၂)ကြိုတင်အချက်ပေးသည့်စနစ်များ၊ (၃) သစ်တောများ၊ (၄) ပြည့်သူ့ကျန်းမာရေး (၅) ရေအရင်းအမြစ်များ (၆) ကမ်းရိုးတမ်းဒေသ ဇုန်များ (၇) စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုနှင့် (၈)ဇီဝမျိုးကွဲစုံလင်ကဏ္ဍတို့ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနက် စိုက်ပျိုးရေး၊ ကြိုတင်အချက်ပေးစနစ်နှင့် သစ်တောကဏ္ဍတို့မှာ ထိပ်တန်းဦးစားကဏ္ဍများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် စားနပ်ရိက္ခာသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် အဓိကပါဝင်ပတ်သက်သူများဖြစ်ကြသော တောင်သူလယ်သမားများအကြား ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို သိရှိနားလည်လာစေရန် အလွန်ပင်အရေးကြီးပေသည်။ တစ်ဖက်တွင် လည်း ပညာပေးဝန်ထမ်းများ၊ မူဝါဒချမှတ်သူများကို ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသောပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်

ဖြေရှင်းနိုင်စေရန် သင်ကြားပြသထား ရမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးဖြေရှင်းချက်မှာ CSA ဆိုင်ရာ အသိပညာနှင့် အလေ့အထများကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် ပင်ဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စအတွက် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ပတ်သက်လျက်ရှိသူများကို CSAနှင့် ပတ်သက်၍ အကျွမ်းတဝင်ရှိစေရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ သင်တန်း ကာလနှင့် ပါဝင်မည့်သင်ခန်းစာများသည် သက်ဆိုင်ရာအုပ်စု၏အဆင့်အတန်း၊ အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစားပေါ် မူတည်လျက် ကွဲပြားခြားနားမည်ဖြစ်သည်။ CSAသင်ရိုးကို သက်ဆိုင်ရာ အုပ်စုနှင့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံပြုစုရမည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းများအတွက် CSAအခြေခံသဘောတရားများကိုသာပို့ချပေးပြီး၊ ToT အတွက်၊ ဒီပလိုမာအဆင့်၊ ဘွဲ့ကြို၊ ဘွဲ့လွန်အဆင့်များအတွက် တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်တိုးမြှင့် ခဲ့ထွင်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ပထမဦးစွာရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ၎င်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို တောင်သူ လယ်သမားများသိမြင်နားလည်နိုင်စေရန် အမျိုးမျိုးသော သတင်းမီဒီယာများကို သုံးစွဲ ရမည် ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း CSAသင်ရိုးတစ်ခုကို တက္ကသိုလ်၊ သိပ္ပံများမှ ကျောင်းသားများ အတွက်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအောက်ရှိ တိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ထမ်းများ အတွက် ထည့်သွင်း သင်ကြားရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိတက္ကသိုလ်နှင့် သင်တန်းကျောင်း များတွင် CSAကို ဘာသာရပ်တစ်ခုအဖြစ်ယနေထိထည့်သွင်းသင်ကြားခဲ့ဖူးခြင်းမရှိသေးပါ။

ထို့ကြောင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍရှိ တက္ကသိုလ်၊ သိပ္ပံနှင့် အဖွဲ့အစည်းများရှိ အဆင့်အမျိုးမျိုးအတွက် CSAသင်ရိုးတစ်ခုပြုစုရန် လိုအပ်လျက်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

CSAသင်ရိုးသည်ကျောင်းသားများနှင့် သင်တန်းသားများအားကမ္ဘာ့အဝှမ်း ကြုံတွေ့ နေရသည့် ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်လခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် မူဝါဒနှင့် နည်းလမ်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး အလေ့အထများကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် လက်နက် ကိရိယာများအဖြစ် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

၄။ သင်ရိုးအနှစ်ချုပ်

သင်ရိုးညွှန်တမ်းကို ပါဝင်သောအကြောင်းအရာများ၏သဘောသဘာဝအရ အပိုင်း (၄) ပိုင်းခွဲခြားထားပါသည်။

- ၁။ အခြေခံများ
- ၂။ အလေ့အထကောင်းများ
- ၃။ (System approach) စနစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများ
- ၄။ ဝန်းကျင်ကောင်းဖန်တီးပေးခြင်းဟူ၍ဖြစ်သည်။

၁။ အခြေခံသဘောတရားများ

CSAသည်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုကိုစိန်ခေါ်သည့်အချက်များကို ပေါင်းကူးဆက်နွှယ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် ပေါင်းစည်းထားသည့်နည်းလမ်း တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အဓိကကျသောရည်ရွယ်ချက် (၃) ခုမှာ

- (က) လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမှဝင်ငွေတိုးများလာစေရန်၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအချိုးညီ မြင့်မားလာစေရန်အတွက် အထောက်အကူပြုမည့် စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မြင့်မားလာစေခြင်း။
- (ခ) အဆင့်ပေါင်းများစွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ကြိုကြွဲ့ခံနိုင်ပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုစနစ်များ တည်ဆောက်ပြီး လိုက်လျော ညီထွေကျင့်သုံးခြင်း
- (ဂ) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ (သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း အပါအဝင်) မှ ဖန်လုပ်အိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။

၂။ အလေ့အထကောင်းများ

CSA အလေ့အထကောင်းများစွာ ရှိသော်လည်း ဤကဏ္ဍတွင် အချို့သော အစိတ်အပိုင်းများကိုသာ ရွေးချယ်ဖော်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

(က) **မြေဆီလွှာစီမံခန့်ခွဲခြင်း**

သဘာဝဝန်းကျင်မပျက်စိုက်ပျိုးရေး၊ ဇီဝဒြပ်ထုပြန်လည်ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာကျန်းမာရေး၊ ပေါင်းစည်းစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး အာဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှု

(ခ) **သီးနှံစီမံခန့်ခွဲခြင်း**

ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသင့်လျော်မည့် မတူကွဲပြားသော သီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံမွေးမြူခြင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့မည့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း စုဆောင်းခြင်း စနစ်များ။

(ဂ) **SRI စပါးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်**

- နိဒါန်း
- လုပ်ငန်းစရိတ်များ
- CSA သို့ အထောက်အကူပြုပုံ
- ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

(ဃ) **စိုက်ပျိုးသီးနှံများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ စုံလင်မှု**

- ရာသီဥတုဖောက်ပြန်သောဒေသများတွင် ပျက်စီးထိခိုက်မှု လျော့နည်းစေရန်သီးနှံအမျိုးအစားများ စုံလင်အောင် စိုက်ပျိုးခြင်း
- ဘက်စုံစိုက်ပျိုးစနစ် (စပါး၊ ဘဲစပါး၊ ကျွဲနွား၊ ဆိတ်၊ ဝက် မွေးမြူရေး)
- သီးရောစိုက်စနစ်၊ သီးညှပ်စိုက်စနစ်၊ လက်ဆင့်ကမ်းစိုက်စနစ်များနှင့် သီးနှံပုံစံများ

(င) **ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်း**

ရေစုဆောင်းခြင်းနှင့် ချွေတာခြင်းနည်းလမ်းများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ အတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော အစက်ချရေးပေးစနစ်၊ စိုတစ်လှည့်ခြောက်တစ်လှည့် ရေသွင်းနည်းစနစ်ဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးနည်း၊

(စ) **သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း**

သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း၊ တောင်စောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း (SALT) နည်းစနစ်၊ ရပ်ရွာပဒေသာသစ်တောစိုက်ခင်းများ။

(၃) **စနစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများ**

စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်မြင့်မားစေရန်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရရှိစေရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဒဏ်ကို တောင်သူလယ်သမားများကြိုကြိုခံနိုင်စေရန်နှင့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှု လျော့ချ ရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်များအောင်မြင်မှုရရှိစေရန်အတွက် CSA သည် စနစ်များ ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးမှ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်သည်။ စနစ်များမှာအောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်-

(က) **အခင်းအကျင်းများနှင့် ဂေဟစနစ်များ**

ဤစနစ်တွင်လုပ်ငန်းဆောင်တာဆောင်ရွက်မှုအလိုက်အပိုင်း (၃) ပိုင်းခွဲခြားထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁) မတူကွဲပြားသောအတိုင်းအတာပမာဏအလိုက် ရည်ရွယ်ချက်ပေါင်းများစွာကို လွှမ်းခြုံနိုင်သော အခင်းအကျင်းပန်းတိုင်များ၊ ၂) လိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ၃) ဘက်စုံလွှမ်းခြုံကဏ္ဍများ ပါဝင်ခြင်း

(ခ) **တန်ဖိုးကွင်းဆက်ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း**

တန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်ခုသည် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း လုပ်ငန်းများအားမည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်စေရန်အတွက် အသုံးဝင်သည့်လွယ်ကူရိုးရှင်းသော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးတန်ဖိုးကွင်းဆက် များ၏သဘောတရားမူဘောင်တွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည်မှစ၍ ကုန်ချောပြုလုပ်ခြင်း၊ ဈေးကွက် တင်ပို့ခြင်းဖြင့်စားသုံးသည်အထိတန်ဖိုးဖြည့်စွက်ပေးသည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်၏ အစီအစဉ် များပါဝင်သည်။ ကွင်းဆက်တစ်ခု၏အစိတ်အပိုင်းတိုင်းတွင် တစ်ခု (သို့) ၎င်းထက်ပိုသော ရှေ့နှင့် နောက်သို့ ချိတ်ဆက်မှုများရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေး တန်ဖိုးကွင်းဆက် တစ်ခုသည် အခြေခံ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်တစ်ခုကို စိုက်ခင်းတွင်ထုတ်လုပ်သည်မှစပြီး နောက်ဆုံးစားသုံးသည်အထိ အဆင့်တစ်ခုစီတွင် တန်ဖိုးဖြည့်စွက်မှုများကို ဖော်ဆောင် ပေးသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် များကို ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်နိုင်သည်။

ဆန်စပါးပိုမိုထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဆန်တန်ဖိုးကွင်းဆက်ကိုအဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း အားဖြင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည့်ပမာဏမြင့်မားလာစေပြီး၊စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုတိုးတက် ကောင်းမွန်ကာ

ကျေးလက်ဒေသမှ မြို့ပြသို့ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှုကို လျှော့ချပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ဒေသတွင်းရှိ လူငယ်များကို တန်ဖိုးရှိသောအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပိုမိုများပြားလာမည်ဖြစ်သည်။

စနစ်များရှုထောင့်ကကြည့်ပါကစနစ်တစ်ခု၏ မတူညီသောအစိတ်အပိုင်းများအကြားပိုမို ကောင်းမွန်သောပေါင်းစည်းမှု ရရှိစေရန်အရေးကြီးပြီးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာကာအလျှော့ အတင်း များပြုလုပ်ပေးရမည်။ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်လေ့လာဆန်းစစ်မှုကိုလည်း ဆောင်ရွက် ရမည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့်မိမိအလိုရှိသောရလဒ်များထွက်ပေါ်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ဆုံးဖြတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၄) ဝန်းကျင်ကောင်းများဖန်တီးပေးခြင်း

CSA အတွက်ကောင်းမွန်သောပတ်ဝန်းကျင်များမှာ CSA နည်းပညာနှင့် အလေ့အထ ကောင်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးပုံပိုးကူညီအားဖြည့်ပေးနိုင်မည့်မူဘောင် အခြေအနေများ ဖြစ်ကြ သည်။ ၎င်းတို့တွင်

- (က) သီးနှံအာမခံစနစ်
- (ခ) ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း
- (ဂ) ရာသီဥတုသတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ
- (ဃ) အခြေခံအဆောက်အအုံများ
- (င) မူဝါဒဆက်နွယ်မှုများ
- (စ) အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့်
- (ဆ) ကျား၊ မနှင့် လူမှုရေးအားလုံးအကျိုးဝင်မှုများပါဝင်သည်။

၅။ သင်ကြားပို့ချမည့်ပုံစံ

ဤသင်ရိုးကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိစိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန၊ ပိုးမွှားကာကွယ်ရေးဌာနခွဲ၊ ဟင်းဟီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၊ ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန၊ မြေအသုံးချရေး ဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် သို့မဟုတ် အခြားဌာနများ ဖြစ်သော ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနတို့တွင် လက်ရှိ တာဝန်ထမ်းဆောင် နေသော (သို့) အငြိမ်းစားယူပြီး ဘာသာရပ်နယ်ပယ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ သို့မဟုတ် အခြားဝန်ကြီးဌာနများအောက်ရှိ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာနတို့မှ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများက စုပေါင်းပို့ချသွားမည် ဖြစ်သည်။ ဌာနပေါင်းများစွာမှ ဘာသာရပ် နယ်ပယ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သူများစွာတို့က ၎င်းတို့၏အတွေ့အကြုံများကို CSA သင်ရိုးအတွက် မျှဝေသင်ကြားပေးကြမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်းကို မြေအသုံးချရေး ဌာနခွဲ သို့မဟုတ် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ မြေဆီလွှာသိပ္ပံပညာရှင်က သင်ကြား ပို့ချမည်ဖြစ်ပြီး၊ သစ်ပင်၊ သစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းကို သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သစ်တော ပညာရှင် သို့မဟုတ် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေ

သနဦးစီးဌာနမှ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်က သင်ကြားပို့ချမည်ဖြစ်သည်။ အခြားဘာသာရပ်များကိုလည်း အလားတူပင်ပို့ချသွားမည်ဖြစ်သည်။

CSA သင်ရိုးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအားလုံးတွင် တာဝန်ရှိမည်ဖြစ်သည်။ စာတွေ့ပို့ချရာတွင် အကျဉ်းမျှသာပို့ချပြီး အမေး၊ အဖြေများ၊ အဖွဲ့လိုက်စုပေါင်း ဆွေးနွေးခြင်း တို့ဖြင့် အခြေခံသဘောတရားကို ကျေညက်စွာနားလည်ပြီး လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ပို့ချမည့်ခေါင်းစာရန်များသည် ပုံမှန်သင်ရိုးများမှ အချို့သော ဘာသာရပ် များနှင့် ဆင်တူမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့ကို အသေးစိတ်ထပ်မံ သင်ကြားခြင်းမပြုဘဲ CSA ပန်းတိုင်များ ဖြစ်သော ရေရှည်တည်တံ့သည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ရေး၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိခြင်း သို့မဟုတ် ဖန်လုံအိမ်ခတ်ငွေထုတ်လွှတ်မှုကို လျှော့ချစေခြင်းတို့ဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး ချိတ်ဆက်သင်ကြား ပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

CSA သင်ရိုးတွင်ခေါင်းစဉ်တိုင်းအတွက် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်သော ကြောင့် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့လိုက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးခြင်းဖြစ်စေ စာတန်းများ ရေးသား ပြုစုခြင်းတို့ကို အချိန်အကန့်အသတ်ပေါ်မူတည်၍ ဆောင်ရွက်သွားစေမည်ဖြစ်သည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ဆိုးရွားစွာခံစားရသောနေရာဒေသသို့လေ့လာရေးသွားရောက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသရှိပြည်သူလူထု၏အသက်မွေးမှုအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လေ့လာစေမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ကြိုးပမ်းနေကြသော ဒေသများသို့သွားရောက်ကာ လယ်သမားများထံမှ ကိုယ်တွေ့အတွေ့အကြုံများကို မေးမြန်းလေ့လာစေမည်ဖြစ်သည်။

၆။ သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး

အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၏ မတူကွဲပြားသော အဆင့်များတွင် ထည့်သွင်းသင်ကြားမည့် CSA သင်ရိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ကာ အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်သူအားလုံးပါဝင်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့၌ နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသော FAO မှ တာဝန်ရှိ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အဆင့်မြင့် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနနှင့် ပညာရေးဗဟိုဌာန(ACARE) မှာ ဌာနအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ YAU မှ ပါမောက္ခများ၊ မှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ DAR မှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သက်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး နှင့် SAI ကျောင်းအုပ်ကြီးများ၊ CARTC မှ ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် ဒုတိယကျောင်းအုပ်၊ စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်းရှိ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များမှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး အရာရှိများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ တက်ရောက်လာသူများက ကဏ္ဍအလိုက် တက်ကြွစွာ ဆွေးနွေးအကြံပြုခဲ့ကြပါသည်။

CARTC နှင့် SAI တို့မှတာဝန်ရှိသူများက ToT အစီအစရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ ဌာနများမှ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ထည့်သွင်းလေ့ကျင့်ပေးစေလိုကြောင်း၊ သို့မှသာ အနာဂတ်တွင် ဖွင့်လှစ်မည့် CSA သင်တန်းများကို မိမိတို့ဌာနတွင်းတွင် ကိုယ်တိုင်ဆင့်ပွား ပို့ချပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ဤအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ အကြံပြု ဆွေးနွေးချက်အားလုံးကို အတတ်နိုင်ဆုံးထည့်သွင်း စဉ်းစားကာ CSA သင်ရိုးများကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏လိုအပ်ချက်နှင့် သင်တန်း အမျိုးအစား အဆင့်အတန်းပေါ်တွင်မူတည်ပြီး ပြင်ဆင်မွမ်းမံခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အချို့သော ခေါင်းစာရင်းများသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်ပြီး FAO မှ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသော CSA ဘောင်ထက် ကျော်လွန်နေခြင်းကြောင့် CSA သင်ရိုးတွင်ထည့်သွင်း၍ မရနိုင်ပါ။ ထိုခေါင်းစာရင်းအချို့ကို CSA သင်ရိုးတွင် မပါဝင်စေဘဲ သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ် နယ်ပယ်အလိုက် လက်ရှိကျင့်သုံး လျက်ရှိသော သင်ရိုးအတိုင်းအတိုင်း သင်ကြားပို့ချ ပေးလျှင်လည်း အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

CSA သင်ရိုးများကို စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် ဘွဲ့ကြို၊ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး သိပ္ပံများရှိ ဒီပလိုမာ သင်တန်းများ နှင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဝန်ထမ်းများအတွက် CARTC တွင် တစ်လကြာဖွင့်လှစ်သင်ကြားမည့်သင်တန်းများတွင်ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသင်ကြားသွားနိုင်ရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ခြွင်းချက်အနေဖြင့် ToT အတွက် CSA သင်ရိုးကိုမူ တစ်ပတ်ကြာ သင်တန်းတစ်ခုအဖြစ် သီးသန့်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးရန် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုရရှိခဲ့ ပါသည်။

၇။ ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန၊ ToT
 တစ်ပတ်သင်တန်းများတွင်သင်ကြားမည့် ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသော
 စိုက်ပျိုးရေး (CSA) သင်ရိုးညွှန်းတမ်း အစီအစဉ် (သင်ရိုးညွှန်းတမ်း - ၄)

ရည်ရွယ်ချက်	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စေရန် ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေသော စိုက်ပျိုးရေး၏ အခြေခံသဘောတရားများ၊ နည်းလမ်းများအား နားလည်တတ်ကျွမ်းစေရန်
သင်ကြားခြင်း	စာတွေ့ ၂ နာရီ + Assignment ပေးခြင်း/ ဆွေးနွေးခြင်း
သင်ရိုးပုံစံ	၁ ရက် ၄ နာရီ x ၅ ရက် = ၂၀ နာရီကြာ သင်ခန်းစာ (ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု လက်တွေ့သင်ကြားချိန်များ (သို့မဟုတ်) စာတမ်းဖတ်ပွဲများ/ အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးပွဲများ ၁၀ နာရီ)
ကြာမြင့်ချိန်	(၁) ပတ် သင်တန်း
သင်တန်းဆရာများ	DoA ၊ DAR ၊ YAU သို့မဟုတ် အခြား သက်ဆိုင်ရာ ဌာန အသီးသီးမှ ဘာသာရပ် ကျွမ်းကျင်သူများ
ပို့ချမှုပုံစံ	အချိန်ပိုင်းစာသင်ချိန်များနှင့် အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးပွဲများ
သင်ရိုးမာတိကာ	သီအိုရီ (အခြေခံသဘောတရားများ နှင့် ကွင်းအတွေ့အကြုံများ)

ယူနစ်		စာတွေ့	မှတ်ချက်
	၁။ အခြေခံများ		
၁	သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးဂေဟစနစ်များ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးဂေဟစနစ်အမျိုးအစားများ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေများ စိုက်ပျိုးသီးနှံနှင့်သီးနှံပုံစံများ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ (ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရသောဒေသများ နှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုပမာဏ)	၁	
၂	CSA ဆိုတာ ဘာလဲ? အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် အခြေခံသဘောတရားများ မဏ္ဍိုင်သုံးခု (က) ရေရှည်တည်တံ့သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ခြင်း (ခ) လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မှုနှင့် ရာသီဥတုဒဏ်ကြုံကြုံ ခံနိုင်ခြင်း (ဂ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ပါးသက်သာစေခြင်း၊ ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ပါးစေခြင်း(သို့) ဖယ်ရှားခြင်း၊	၁	

ယူ နစ်		စာ တွေ့	မှတ် ချက်
	<p>CSA ၏ ဝိသေသလက္ခဏာများ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းသည်။ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များစွာအား ပေါင်းစုပြီး အတိုးအလျော့အပေးအယူပြုလျက် စီမံသည်။ ဂေဟဗေဒစနစ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များအား ထိန်းသိမ်းထားသည်။ မတူညီသောအဆင့်များအတွက် စမှတ်များစွာရှိသည်။ အကြောင်းအရာကို အတိအကျသတ်မှတ်ထားသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် အပယ်ခံလူသားများအား ပါဝင်စေသည်။</p>		
	<p>စိုက်ပျိုးသီးနှံနှင့် တောင်သူလယ်သမားများအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများ အပူချိန်မြင့်မားလာခြင်း၊ ပုံမှန်မဟုတ်သော မိုးရွာသွန်းမှုများ၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းများ၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးခြင်း၊ မဖြစ်ထွန်းခြင်း စိုက်ပျိုးသီးနှံနှင့် တောင်သူလယ်သမားများအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ၏ သက်ရောက်မှုများ</p> <p>ဘာကြောင့် CSA လိုအပ်ပါသနည်း။ ၁။ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ ခွဲဝေဖြန့်ဖြူးမှု မညီမျှခြင်း၊ အာဟာရချို့တဲ့ခြင်း ၂။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုတို့၏ ဆက်နွယ်မှု ၃။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးတို့၏ ဆက်စပ်မှု</p>	၁	
၃	<p>၂။ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်သည့် နည်းလမ်းများ CSAနည်းလမ်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဘက်စုံသုတများ</p> <p>မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းခြင်း ကောင်းမွန်သော မြေဆီလွှာ၏ ဝိသေသလက္ခဏာများ / သက်ရှိမြေဆီလွှာ မြေဆီလွှာနှင့် မြေအရင်းအမြစ်များအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများ - ရေရှည်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် လိုအပ်ချက်များ ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသည့် စိုက်ပျိုးရေးစနစ်အတွက် မြေဆီလွှာနှင့်မြေယာကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနည်းလမ်းများ မြေဆီလွှာပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို</p>	၁	

ယူ နစ်		စာ တွေ	မှတ် ချက်
	<p>ကာကွယ်ခြင်းနှင့်လျော့ပါးသက်သာစေခြင်း မြေဆီလွှာရေတိုက်စားမှု၊ လေတိုက်စားမှုကို ထိန်းချုပ်ခြင်း မြေကြီးတွင် ကာဗွန်ဓါတ်များ သိမ်းယူထားနိုင်စေရန် သဘာဝမြေဆွေးများအား စီစရန်ခြင်း စိုက်ပျိုးရေး သုံးစွဲမှုကို အကျိုးရှိအောင် စီမံခြင်း ပြဿနာရှိသောမြေဆီလွှာများ၊ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအပေါ် ၎င်းတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ နှင့် ဖြေလျော့သည့် နည်းလမ်းများ</p> <p>သဘာဝဝန်းကျင်မပျက် စိုက်ပျိုးရေးစနစ် Conservative agriculture ဆိုတာ ဘာလဲ။</p> <p>၁. မြေကြီးအား ဆက်တိုက်ထွန်ယက်မှုကို အနည်းဆုံးပြုလုပ်ခြင်း ၂. မြေကြီးအား အမြဲဖုံးအုပ်ထားခြင်း ၃. စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အမျိုးအစားစုံလင်ခြင်း၊ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေကြီးတွင် ကာဗွန်ဓါတ်များ သိမ်းယူထားနိုင်စေရန် သဘာဝမြေဆွေးများအား ထည့်သွင်းခြင်း ၄။ အနည်းဆုံးထွန်ယက်ခြင်း။ မြေဖုံးခြင်း</p>	၁	
	<p>အပင်အကြွင်းအကျန်များအား ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာ၏ ကျန်းမာရေး - အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် မြေတွင်းရှိ ကာဗွန်သိုလျှောင်ကန် မြေတွင်းရှိ သဘာဝမြေဆွေးများ အဏုဇီဝသက်ရှိများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ဇီဝမျိုးကွဲများနှင့် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုများ ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းလာမှု၏ သက်ရှိများထဲသို့ရောက်ရှိမှု</p>	၁	
	<p>ဘက်စုံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် မြေဩဇာများအား ထိရောက်စွာသုံးစွဲခြင်း နိဒါန်း ဘက်စုံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစနစ်၏ အခြေခံသဘောတရားများနှင့်ယေဘုယျနည်းလမ်းများ မြေဆီဩဇာ အပင်အထွက်နှင့် ကုန်းမြေကာဗွန်လက်ခံစုယူခြင်း သဘာဝမြေဆွေး အပင်အထွက် အပင်အာဟာရများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ မြေဩဇာများအား အကျိုးရှိအောင် သုံးစွဲခြင်းနှင့် မျှတအောင် ထိန်းညှိမှု</p>	၁	

ယူ နစ်		စာ တွေ့	မှတ် ချက်
၄	<p>သီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း (စီမံခန့်ခွဲမှု) CSA သို့ အကျိုးပြုပုံ မှတ်ယူဖွယ်သင်ခန်းစာများ</p> <p>စပါးအရှိန်မြှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ် (SRI) နိဒါန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နည်းလမ်းများ CSA သို့ အကျိုးပြုပုံ မှတ်ယူဖွယ် သင်ခန်းစာများ</p> <p>သင့်လျော်သော မတူကွဲပြားသည့် သီးနှံ မျိုးများ သုံးစွဲခြင်း စပါး၊ ပြောင်း၊ ပဲမျိုးစုံ မိုးခေါင်ဒဏ် ခံနိုင်မှု ရေမြုပ်ဒဏ် ခံနိုင်မှု ပိုးမွှားရောဂါများ ခံနိုင်ရည်ရှိ မျိုးများကိုဒေသအလိုက်အသုံးပြုခြင်း (အပင်ဇီဝမျိုးကွဲ ဗီဇရင်းမြစ်များအား ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်း၊ မျိုးသစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်း တိုက်တက်စေရန်နှင့် မျိုးစေ့များ ဖြန့်ဖြူးခြင်း)</p>	<p>၁</p> <p>၁</p>	
	<p>စိုက်ပျိုးသီးနှံများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ စုံလင်မှု ရာသီဥတုဖောက်ပြန်သောဒေသများတွင် ပျက်စီးထိခိုက်မှု လျော့နည်းစေရန် သီးနှံအမျိုးအစားများ စုံလင်အောင် စိုက်ပျိုးခြင်း ဘက်စုံစိုက်မွေးစနစ် (စပါးငါး၊ ဘဲစပါး၊ ကျွဲနွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်မွေးမြူရေး) သီးရောစိုက်စနစ်၊ သီးညှပ်စိုက်စနစ်၊ လက်ဆင့်ကမ်းစိုက်စနစ်များနှင့် သီးနှံပုံစံများ</p>	၁	
	<p>ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဓာတုကင်းလွတ်လယ်ယာစနစ်</p> <p>အခြေခံသဘောတရားများ ၁။ (ပြန်လည်) လည်ပတ်အသုံးပြုသော အခြေခံသဘောတရား ၂။ ကြိုတင်ကာကွယ်သော အခြေခံသဘောတရား ၃။ နီးကပ်မှု အခြေခံသဘောတရား</p>	၁	

ယူ နစ်		စာ တွေ့	မှတ် ချက်
	<p>ခါတုကင်းလွတ်စနစ်သည် မြေတွင်းဇီဝမျိုးကွဲကြွယ်ဝမှုကို အားပေးခြင်း စွမ်းအင်အသုံးပြုမှု ခါတုကင်းလွတ်လယ်ယာစနစ်၏ အလားအလာ</p>		
	<p>ပူးပေါင်းပါဝင်သော မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သိမ်းဆည်းခြင်း ဒေသတွင်းလိုအပ်ချက်ကို အခြေခံလျက် ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေသော အရည်အသွေးမြင့် မျိုးစေ့နှင့် မျိုးပွားပိုင်းများ အသုံးပြုခြင်း - ဆားငန်ဒဏ်ခံနိုင်သောစပါးမျိုးကွဲများ၊ ရေလွှမ်းဒဏ် ခံနိုင်သောစပါးမျိုးကွဲများ၊ လတ်သမားများထံမှ တုန့်ပြန်မှုရယူခြင်း မျိုးစေ့စနစ် အပင်ဗီဇရင်းမြစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း (သဘာဝအတိုင်း ရွေးချယ်ခြင်း) သီးနှံမျိုးကွဲများ ထုတ်လုပ်ခြင်း မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်း (မိဘမျိုးစေ့၊ ဆင့်ပွားမျိုးစေ့၊ မျိုးသန်မျိုးပွားမျိုးစေ့၊ စီးပွားမျိုးသန်မျိုးစေ့) ကျေးရွာ / ရပ်ရွာပဒေသာ မျိုးစေ့ဘဏ်</p>	<p>၁</p> <p>၁</p>	
၅	<p>စိုက်ပျိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု</p> <p>စိုတစ်လှည့်၊ ခြောက်တစ်လှည့် ရေသွင်းနည်းဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်၊ နောက်ခံအကြောင်းရင်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ CSA သို့ အကျိုးပြုပုံ၊ မိုးရေသိမ်းယူစုဆောင်းခြင်း နည်းလမ်းများ မိုးကောင်းစိုက်စနစ်များ (မိုးရေစုဆောင်းခြင်း) သစ်စိမ်းမြေဩဇာအသုံးပြုလျက် မြေပဲစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အပူပိုင်းဒေသတွင် လေကာပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သစ်ပင်ကြီးများ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ လျှော်ဖြူပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထင်းစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေသွင်းစိုက်စနစ်များ (အကျိုးအမြတ်အများဆုံးရရှိစေရန်နှင့် အထွက်နှုန်းမြင့်မားစေရန် ရေလျော့ပေးသွင်းခြင်း၊ သုတအခြေပြု တိကျသော အဆင့်မြင့် ရေသွင်းစနစ်များ) ၊ မြေဖုံးအုပ်ခြင်း၊ အစိုဓါတ်ထိန်းထားနိုင်ရန်မြေဖုံးပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း</p> <p>ဟင်းသီးဟင်းရွက်များအတွက် အနုစိတ်ရေသွင်းစနစ် အစက်ချရေသွင်းစနစ်/ရေဖျန်းကိရိယာ/တစ်ဝက်တစ်ပျက်ရေသွင်းစနစ်၊</p>	<p>၁</p> <p>၁</p>	

ယူ နစ်		စာ တွေ	မှတ် ချက်
	<p>နောက်ခံအကြောင်းရင်းများ၊ CSA သို့ အကျိုးပြုပုံ၊ သက်ရောက်မှုများနှင့် မှတ်ယူဖွယ် သင်ခန်းစာများ၊</p>	၁	
၇	<p>သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် နှင့် တောင်စောင်း စိုက်ပျိုးနည်း သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်၏ သမိုင်းကြောင်း သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းနှင့် ဂေဟစနစ် မြန်မာ့လုပ်ငန်းစရန် ၂၁ စိမ်းလန်းစိုပြေရေးလှုပ်ရှားမှုများ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမှ သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်သို့ (ကုန်းမြင့်ဒေသများအတွက်) ချင်းပြည်နယ် မှ မင်းတပ်မြို့နယ်ကဲ့သို့ တောင်ယာ / ကုန်းမြင့်ဒေသများ အတွက် သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်နှင့် တောင်စောင်းစိုက်ပျိုးနည်းပညာ သင့်လျော်သော မြေအသုံးချမှုဝါဒ</p>	၂	
၈	<p>၃။စနစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများ နိဒါန်း ရေရှည်မတည်တံ့နိုင်သောသဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု မြန်မာနိုင်ငံဂေဟစနစ်အပေါ်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု မြင်ကွင်းကျယ် (landscape) ချဉ်းကပ်ခြင်းဆိုင်ရာရှုထောင့် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကြုံတွေ့ရသည့်အုပ်ချုပ်မှုပြဿနာအချို့ တန်ဖိုးကွင်းဆက် ရေရှည်တည်တံ့၍အလုံးစုံပါဝင်သောစားနပ်ရိက္ခာ (တန်ဖိုး) ကွင်းဆက်မိတ်ဆက် အစိတ်အပိုင်း (၃) ခု နယ်ပယ်ကျယ်ပြန့်စေခြင်း ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း ထောက်ပံ့မှုကွင်းဆက်ထိရောက်မှုများ</p> <p>ရေရှည်တည်တံ့၍အလုံးစုံပါဝင်သောစားနပ်ရိက္ခာ (တန်ဖိုး) ကွင်းဆက်အလေ့အထများ - စားနပ်ရိက္ခာလေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုများ ရေရှည်တည်တံ့၍အလုံးစုံပါဝင်သောစားနပ်ရိက္ခာ</p>	၁	၁

ယူ နစ်		စာ တွေ	မှတ် ချက်
	<p>(တန်ဖိုး)ကွင်းဆက်တလျှောက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်ရေးအတွက်တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ချဉ်းကပ်ခြင်း သုံးသပ်ချက်</p> <p>ဆန်စပါး/ပဲတီစိမ်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်ဆန်းစစ်လေ့လာမှု တန်ဖိုးကွင်းဆက်တွင်အဓိကကျသောအခြင်းအရာ ဆန်စပါးတန်ဖိုးကွင်းဆက်ဆန်းစစ်မှု ဈေးကွက်အဆုံးပိုင်းအခွင့်အလမ်းများ တန်ဖိုးကွင်းဆက်တလျှောက်အဓိကကန်သတ်မှုများနှင့်နှောင့်နှေးစေသည့်အ ရာများ ၎င်းတို့ကိုအကျိုးအမြတ်ရရှိစေရန်ဆောင်ရွက်နည်း</p> <p>ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့်ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စီမံခန့်ခွဲမှုများ အစိုဓာတ်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာငယ်များ အချိန်မီရိတ်သိမ်းနိုင်ရေးအတွက်လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာသုံးစွဲခြင်း အရည်အသွေးတိုးတက်မှုအတွက်အခြောက်ခံခြင်း ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းစနစ်များ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့်ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စိုက်ပျိုးခြင်း ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းစနစ်၏ လိုက်လျောညီထွေရှိနိုင်စွမ်းရည်ကိုလွှမ်းမိုးစေ ချက်များ သင့်တော်သောမျိုးစေ့/ သီးနှံသိုလှောင်နည်းလမ်းများ</p>	၁	
၉	<p>၄။ဝန်းကျင်ကောင်းဖန်တီးခြင်း နိဒါန်း</p> <p>ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါစီမံခန့်ခွဲမှု (ဘက်စုံသီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှု) ခံနိုင်ရည်ရှိသောသီးနှံမျိုးများ ကာလဒေသနှင့်အညီစီမံခန့်ခွဲမှု ဂေဟစနစ်အခြေပြုနည်းလမ်းများ ဂေဟစနစ်ချဉ်းကပ်မှုကိုအသုံးပြုခြင်း မှန်းဆအရေးပေါ်အခြေအနေစီမံကိန်းကိုဆောင်ရွက်ခြင်း ဖျက်ပိုးအဆမတန်ပွားများကျရောက်မှုဖြစ်စေရန်များကိုဆန်းစစ် လေ့လာခြင်း ထုတ်လုပ်မှု၏ အတိုင်းအတာမည်မျှစိုးရိမ်ဖွယ်ရှိသည်ကိုသတ်မှတ်ခြင်း ပိုးမွှားကျရောက်မှုများအပေါ်အချိန်နှင့်တပြေးညီ ခြေရာခံမှုများ</p>	၁	

ယူ နစ်		စာ တွေ့	မှတ် ချက်
	ဆောင်ရွက်ခြင်း ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုမှုလျှော့ချခြင်း / အစားထိုးနည်းလမ်းများ သဘာဝရန်သူများကိုအသုံးပြုခြင်း (သို့) အားပေးခြင်း		
	<p>မူဝါဒပြဋ္ဌာန်းချက်</p> <p>စိုက်ပျိုးရေးမူဝါဒ</p> <p>မြန်မာ့ရာသီဥတုနှင့်သဟဇာတဖြစ်သောစိုက်ပျိုးရေးမဟာဗျူဟာ (MCSAS)</p> <p>CSA ၏အဓိကဦးတည်ချက် ၁။လိုက်လျောညီထွေပြုလုပ်ရမည့်ဦးတည်ချက် ၂။လျော့ပါးစေရန်ပြုလုပ်ရမည့်ဦးတည်ချက် ၃။ရာသီဥတုနှင့်သဟဇာတဖြစ်သောစိုက်ပျိုးရေးကျေးရွာများ ဦးတည်ချက်</p> <p>MCSAS ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရမည့်အဆင့်ဆင့် ၁။ကာလတိုအဆင့်များ ၂။ကာလအလယ်အလတ်အဆင့်များ ၃။ကာလရှည်အဆင့်များ</p>	၁	
	<p>ပညာပေးနည်းလမ်း</p> <p>စိန်ခေါ်မှုများနှင့်အတွေးအမြင်များ စံပြစိုက်ခင်းများ လယ်သမားကွင်းသင်တန်းကျောင်း/ ပူးပေါင်းပါဝင်ချရန်ကပ်နည်း လယ်သမားမှသည်လယ်သမားသို့ ဒေသတွင်းအနေအထားအားလေ့လာခြင်း စိုးရိမ်ဖွယ်အန္တရာယ်ရှိနိုင်ခြေများအားနည်းပါးစေခြင်း တန်ဖိုးကွင်းဆက်တွင်အဆင့်များအားလျှော့ချခြင်း</p> <p>စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊စားနပ်ရိက္ခာဘေးကင်းမှု၊ဈေးကွက်နှင့်ဦးတည်သုတေသ နနှင့် စည်းရုံးရေးအသွင်အပြင် (အောက်မှအပေါ်သို့မဟုတ်ဘဲ၊အပေါ်မှအောက်သို့)</p>	၁	
	ကျား၊မနှင့်လူမှုရေးအလုံးစုံပါဝင်မှု		

ယူ နစ်		စာ တွေ့	မှတ် ချက်
	အဓိကသတင်းစကားများ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ်လိင်ခွဲခြားခြင်းအကျိုးသက်ရောက်မှု စိုက်ပျိုးရေးတွင်လိင်အချိုးကွာဟမှုနှင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအပေါ်၎င်း ၏အကျိုးသက်ရောက်မှု စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင်ကျား၊မနှင့်အခြားအခွင့်အလမ်းနည်းပါး သောအုပ်စုများအလုံးစုံပါဝင်စေမှု	၁	

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ဆိုးရွားစွာခံစားရသော ဒေသများသို့ လေ့လာရေးခရီးများ စီစဉ်ကာ တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများမည်မျှခံစားကြရသည်၊ ပြဿနာများကို မည်ကဲ့သို့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းကြသည်ကို သင်တန်းသားများ လက်တွေ့မြင်တွေ့ နိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် မည်မျှ ကြံ့ကြံခံနိုင်သည်၊ အောင်မြင်မှုများရရှိပါကလည်း မျှဝေခံစားကာ အခြားဒေသများရှိ တောင်သူလယ်သမားများထံသို့ လက်ဆင့်ကမ်းဝေမျှပေးနိုင်စေရန် ဖန်တီးပေးရမည်။

သင်ခန်းစာတစ်ခုကို စာတွေ့သင်ကြားပို့ချပြီးတိုင်း ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို ဆန်းစစ်နိုင်ရန် တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့လိုက်ဖြစ်စေ (assignment) များပေးရမည်။ ပြည်တွင်း အခြေအနေများကို ပိုမိုနားလည်စေရန်နှင့် နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ ခေါင်းစဉ်အလိုက် video clip များပြသပြီး ဝိုင်းဖွဲ့ဆွေးနွေးကာ မည်သို့သောပစ္စည်းကရိယာများ၊ နည်းလမ်းများ သုံးစွဲရမည်ကို သင်တန်းသားများ ပိုမိုနားလည်အောင် ပြုလုပ်ပေးရမည်။

၈။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ် ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးဌာန (CARTC)
တွင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် သင်တန်းနှင့်ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်များ

စရန်	သင်တန်း/ဆွေးနွေးပွဲ	သင်တန်းကာလ		
		မှ	ထိ	ဦး ေ
	ဧပြီလ			
၁	စီအေအာတီစီဝန်ထမ်းများအရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး မွမ်းမံ သင်တန်း (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ)	၂၄.၄.၂၀၁၇	၅.၅.၂၀၁၇	၂၀
	မေလ			
၂	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၂.၅.၂၀၁၇	၃၁.၅.၂၀၁၇	၁၁၀
၃	GAP&Organic သင်တန်း(ဥယျာဉ်/ဇီဝသီးနှံကာကွယ်ရေး)	၂.၅.၂၀၁၇	၁၂.၅.၂၀၁၇	၅၀
၄	ပိုးသတ်ဆေးနှင့်မြေဩဇာစစ်ဆေးရေးမှူးများသင်တန်း (သီးနှံကာကွယ်ရေး၊ မြေအသုံးချရေး)	၁၅.၅.၂၀၁၇	၂၆.၅.၂၀၁၇	၅၀
	ဇွန်လ			
၅	စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေကြေးနှင့်စာရင်းအင်းသင်တန်း(မူ/ရေး)	၅.၆.၂၀၁၇	၁၆.၆.၂၀၁၇	၅၀
၆	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၅.၆.၂၀၁၇	၃၀.၆.၂၀၁၇	၁၁၀
၇	GAP Inspector သင်တန်း (ဥယျာဉ်/ဇီဝ)	၁၉.၆.၂၀၁၇	၂၃.၆.၂၀၁၇	၆၀
၈	ပဲမျိုးစုံမျိုးစေ့ဘဏ်များဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်း (စိုက်ပညာ)	၂၆.၆.၂၀၁၇	၃၀.၆.၂၀၁၇	၅၀
၉	GIZ-SAFT GAP Inspection Training Project အထောက်အပံ့ဖြင့်)(သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ၊ ဥယျာဉ်/ ဇီဝ)	၂၆.၆.၂၀၁၇	၃၀.၆.၂၀၁၇	၅၀
	ဇူလိုင်လ			
၁၀	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၃.၇.၂၀၁၇	၂၈.၇.၂၀၁၇	၁၁၀
၁၁	GIZ-SAFT Monitoring & Evaluation for GAP & Organic (Projectအထောက်အပံ့ဖြင့်) (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ၊ဥယျာဉ်/ဇီဝ)	၃.၇.၂၀၁၇	၄.၇.၂၀၁၇	၃၀
၁၂	Adaptive Research Management and communication skills development training	၃.၇.၂၀၁၇	၇.၇.၂၀၁၇	၃၀

စရန်	သင်တန်း/ဆွေးနွေးပွဲ	သင်တန်းကာလ		
		မှ	ထိ	ဦး ေ
	(သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပွဲ)			
၁၃	စပါးသီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်ရေးနှင့်အရည်အသွေး မြင့်မားရေးသင်တန်း (စပါးသီးနှံ)	၁၀.၇.၂၀၁၇	၁၄.၇.၂၀၁၇	၅၀
၁၄	ကြွက်နှင့်ပေါင်းကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး (ToT)သင်တန်း (သီးနှံကာကွယ်ရေး)	၁၀.၇.၂၀၁၇	၁၄.၇.၂၀၁၇	၂၅
၁၅	စီမံကိန်းရေးဆွဲစိစစ်သုံးသပ်ခြင်း (Project Cycle Management & Evaluation) (စီမံကိန်း)	၁၇.၇.၂၀၁၇	၂၈.၇.၂၀၁၇	၅၀
	ဩဂုတ်လ			
၁၆	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၇.၈.၂၀၁၇	၁၉.၂၀၁၇	၁၀၀
၁၇	သီးနှံဆိုင်ရာနည်းပညာပေးသင်တန်း (ကော်ဖီ-ရာသီ)	၇.၈.၂၀၁၇	၁၁.၈.၂၀၁၇	၂၅
၁၈	စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေကြေးနှင့်စာရင်းအင်းသင်တန်း (မူ/ရေး)	၇.၈.၂၀၁၇	၁၈.၈.၂၀၁၇	၅၀
၁၉	ဥယျာဉ်ခြံဦးစီးမှူးများမွမ်းမံသင်တန်း (ဥယျာရန်/ဇီဝ)	၁၄.၈.၂၀၁၇	၁၈.၈.၂၀၁၇	၃၂
၂၀	ပိုးသတ်ဆေးနှင့်မြေဩဇာစစ်ဆေးရေးမှူးများသင်တန်း (သီးနှံကာကွယ်ရေး၊ မြေအသုံးချရေး)	၂၁.၈.၂၀၁၇	၁၉.၉.၂၀၁၇	၅၀
၂၁	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၂၁.၈.၂၀၁၇	၂၅.၈.၂၀၁၇	၅၀
	စက်တင်ဘာလ			
၂၂	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၄.၉.၂၀၁၇	၂၉.၉.၂၀၁၇	၁၀၀
၂၃	လုပ်ငန်းခွင်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း (မူ/ရေး)	၄.၉.၂၀၁၇	၁၅.၉.၂၀၁၇	၅၀
၂၄	ပဲမျိုးစုံမျိုးစေ့ဘဏ်များဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်း (စိုက်ပညာ)	၂၅.၉.၂၀၁၇	၂၉.၉.၂၀၁၇	၅၀
၂၅	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၄.၉.၂၀၁၇	၈.၉.၂၀၁၇	၅၀
	အောက်တိုဘာလ			

စရန်	သင်တန်း/ဆွေးနွေးပွဲ	သင်တန်းကာလ		
		မှ	ထိ	ဦး ေ
၂၆	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၉.၁၀.၂၀၁၇	၂.၁၁.၂၀၁၇	၁၁၀
၂၇	အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်း (မူ/ရေး)	၉.၁၀.၂၀၁၇	၂၀.၁၀.၂၀၁၇	၃၀
၂၈	ဝါလျှော်မှုနှင့်ပိုးချည်ဆိုင်ရာအထွက်တိုးနည်းစနစ်သင်တန်း (ဝါ/လျှော်)	၉.၁၀.၂၀၁၇	၁၃.၁၀.၂၀၁၇	၅၀
၂၉	ပူးပေါင်းပါဝင်သည့်ကျေးလက်ဒေသအကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းနည်းပညာပေးသင်တန်း (စိုက်ပညာ)	၁၆.၁၀.၂၀၁၇	၂၀.၁၀.၂၀၁၇	၄၀
၃၀	ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဈေးကွက်တင်ပို့ရောင်းချခြင်းနှင့်ဖျက်ပိုးကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ (ဥယျာဉ်/ဇီဝသီးနှံကာကွယ်ရေး)	၂၃.၁၀.၂၀၁၇	၂.၁၁.၂၀၁၇	၃၀
၃၁	သီးနှံပိုးမွှားရောဂါပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာမွမ်းမံသင်တန်း (သီးနှံကာကွယ်ရေး)	၂၃.၁၀.၂၀၁၇	၂.၁၁.၂၀၁၇	၂၀
၃၂	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၂၃.၁၀.၂၀၁၇	၂၇.၁၀.၂၀၁၇	၅၀
	နိုဝင်ဘာလ			
၃၃	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၆.၁၁.၂၀၁၇	၁.၁၂.၂၀၁၇	၁၁၀
၃၄	လုပ်ငန်းခွင်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း(မူ/ရေး)	၆.၁၁.၂၀၁၇	၁၇.၁၁.၂၀၁၇	၅၀
၃၅	ပိုးသတ်ဆေးနှင့်မြေဩဇာစစ်ဆေးရေးမှူးများသင်တန်း သီးနှံကာကွယ်ရေး၊ မြေအသုံးချရေး)	၂၀.၁၁.၂၀၁၇	၁.၁၂.၂၀၁၇	၅၀
၃၆	GIZ-SAFT Organic Inspection Training (Project အထောက်အပံ့ဖြင့်) (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံဥယျာရန်/ ဇီဝ)	၂၇.၁၁.၂၀၁၇	၃၀.၁၁.၂၀၁၇	၅၀
၃၇	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၆.၁၁.၂၀၁၇	၁၀.၁၁.၂၀၁၇	၅၀
	ဒီဇင်ဘာလ			

စရန်	သင်တန်း/ဆွေးနွေးပွဲ	သင်တန်းကာလ		
		မှ	ထိ	ဦး ေ
၃၈	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၄.၁၂.၂၀၁၇	၂၉.၁၂.၂၀၁၇	၁၁၀
၃၉	အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေစာရင်းနှင့်စိုက်ပျိုးနည်းပညာ သင်တန်း (မူ/ရေး)	၄.၁၂.၂၀၁၇	၂၂.၁၂.၂၀၁၇	၅၀
၄၀	အခြေခံစားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာပေး သင်တန်း (ဥယျာရန်/ဇီဝ)	၄.၁၂.၂၀၁၇	၈.၁၂.၂၀၁၇	၃၀
၄၁	စပါးသီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်ရေးနှင့်အရည်အသွေး မြှင့်မားရေးသင်တန်း (စပါးသီးနှံ)	၁၁.၁၂.၂၀၁၇	၁၅.၁၂.၂၀၁၇	၅၀
	ဇန်နဝါရီလ			
၄၂	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၁.၁.၂၀၁၈	၂၆.၁.၂၀၁၈	၁၁၀
၄၃	ဝါလျှော်မှုနှင့်ပိုးချည်ဆိုင်ရာအထွက်တိုးနည်းစနစ် သင်တန်း (ဝါ/လျှော်)	၈.၁.၂၀၁၈	၁၂.၁.၂၀၁၈	၅၀
၄၄	အသုံးချအပင်တစ်သျှူးမွေးမြူခြင်းနည်းပညာသင်တန်း (ဥယျာဉ်/ဇီဝ)	၈.၁.၂၀၁၈	၁၂.၁.၂၀၁၈	၃၀
၄၅	စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများအတွက်အခြေခံအင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာနှင့်သတင်းအချက်အလက်တင်ပြခြင်း နည်းစနစ် သင်တန်း (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ)	၁၅.၁.၁၈	၂၆.၁.၁၈	၃၀
၄၆	တောင်သူများဘက်စုံစိုက်ပျိုးနည်းပညာရပ်များ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ(သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ)	၂၉.၁.၁၈	၃၀.၁.၁၈	၅၀
၄၇	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၁၅.၁.၂၀၁၈	၁၉.၁.၂၀၁၈	၅၀
	ဖေဖော်ဝါရီလ			
၄၈	အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်း (မူ/ရေး)	၅.၂.၂၀၁၈	၁.၃.၂၀၁၈	၁၁၀
၄၉	လုပ်ငန်းခွင်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း(မူ/ရေး)	၅.၂.၂၀၁၈	၁၆.၂.၂၀၁၈	၅၀
၅၀	အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေစာရင်းနှင့်စိုက်ပျိုးနည်းပညာ သင်တန်း (မူ/ရေး)	၅.၂.၂၀၁၈	၂၃.၂.၂၀၁၈	၅၀
၅၁	တောင်သူဝင်ငွေတိုးစေရေး အသေးစားအခြေခံအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းသင်တန်း (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ)	၂၆.၂.၂၀၁၈	၂.၃.၂၀၁၈	၂၀

စရန်	သင်တန်း/ဆွေးနွေးပွဲ	သင်တန်းကာလ		
		မှ	ထိ	ဦး ေ
၅၂	Advance Biotechnology (ဥယျာဉ်/ဇီဝ)	၂၆.၂.၂၀၁၈	၂.၃.၂၀၁၈	၃၀
၅၃	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၂၆.၂.၂၀၁၈	၂.၃.၂၀၁၈	၅၀
၅၄	မတ်လ အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေစာရင်းနှင့်စိုက်ပျိုးနည်းပညာ သင်တန်း (မူ/ရေး)	၅.၃.၂၀၁၈	၂၃.၃.၂၀၁၈	၅၀
၅၅	စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများအတွက်အဆင့်မြင့်အင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာနှင့်သတင်းအချက်အလက်တင်ပြခြင်း နည်းစနစ် သင်တန်း (သင်တန်းကျောင်းနှင့်စိုက်သိပ္ပံ)	၅.၃.၂၀၁၈	၁၆.၃.၂၀၁၈	၃၀
၅၆	ခရိုင်/မြို့နယ်ဦးစီးမှူးသင်တန်း	၁၂.၃.၂၀၁၈	၁၆.၃.၂၀၁၈	၆၀
	စုစုပေါင်း	၅၆ ကြိမ်	၃၀၆၂ ဦး	

၉။ CARTC တွင် (၄-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၉-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့်အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းအချိန်ဇယား (ပထမပတ်)

နေ့ရက် / အချိန်	၀၉: ၀၀ - ၀၉:၅၅ နာရီ			၁၀: ၀၀ - ၁၀:၅၅ နာရီ			၁၁: ၀၀ - ၁၁:၅၅ နာရီ		
	တနင်္လာ ၄- ၆-၂၀၁၈	သင်တန်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား			စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ			စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် တောင်းဆိုမှုများ	
အင်္ဂါ ၅- ၆-၂၀၁၈	မျိုးစေ့ဌာနခွဲမှ ဆောင်ရွက် နေသည့် လုပ်ငန်းများ			မျိုးစေ့ဇီဝကမ္မဗေဒ			မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခြင်း (ဓာတ်ခွဲခန်း)		
ဗုဒ္ဓဟူး ၆- ၆-၂၀၁၈	မျိုးစေ့ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ			ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးနည်း			ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးနည်း		
ကြာသပတေး ၇- ၆-၂၀၁၈	ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံများ မရူးဆွတ်မီနှင့် ရူးဆွတ်ပြီးနောက်ပိုင်း လိုက်နာရမည့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ			Organic စိုက်ပျိုးနည်း			Organic စိုက်ပျိုးနည်း		
	၀၆:၀၀- ၁၇:၀၀ နာရီတွင် ကွင်းလက်တွေ့			၁၂:၀၀- ၁၃:၀၀ နာရီတွင် ထမင်းစားချိန်			၁၅: ၃၀ - ၁၆:၁၅ နာရီ		
							(GAP) ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ		
							ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း		
							ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် နည်းပညာ		
							ရိတ်သိမ်းချိန် လွန်နည်းပညာ		

သောကြာ ၈-၆-၂၀၁၈	ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်း နိဒါန်း	စာရင်းရေးဆွဲခြင်း	ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်း ရေးဆွဲခြင်း		စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း	ရုံးစာရေးသားနည်း
--------------------	------------------------------	-------------------	---------------------------------------	--	-------------------	------------------

CARTC တွင် (၄-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၉-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းအချိန်ဇယား (ဒုတိယပတ်)

နေ့ရက် အချိန်	၀၉: ၀၀ - ၀၉:၅၅ နာရီ	၁၀: ၀၀ - ၁၀:၅၅ နာရီ	၁၁: ၀၀ - ၁၁:၅၅ နာရီ		၁၃: ၃၀ - ၁၄:၂၅ နာရီ	၁၄: ၃၀ - ၁၅:၂၅ နာရီ	၁၅: ၃၀ - ၁၆:၁၅ နာရီ
	ရုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ				ဝန်ထမ်းစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများနှင့် ဝန်ထမ်းကျင့်ဝတ်		
	မြေဆီလွှာ အခြေခံသဘောတရား၊ မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းမှုနည်းစနစ်		မြေဆီလွှာ တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်နည်းများ၊ သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်းများ		မြေဆီလွှာ တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်နည်းများ၊ သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်းများ	မြေဆီလွှာနှင့် အာဟာရဓာတ် ဆက်စပ်မှု	
	မြေဩဇာစမ်းသပ်ကွက်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း		RTOP သင့်လျော်သော ထုတ်လုပ်မှုရရှိရန် စီမံခန့်ခွဲမှု		RTOP သင့်လျော်သော ထုတ်လုပ်မှုရရှိရန် စီမံခန့်ခွဲမှု	သီးနှံများအစားထိုးစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးနည်း	
	ထောက်ပံ့/ဖြည့်တင်းရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ				မျိုးစေ့အရည်အသွေးကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း		

သောကြာ ၁၅-၆-၂၀၁၈	စိုက်ပျိုးပညာပေးဝန်ထမ်းများရှိသင့်သော အရည်အချင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ	သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးစနစ်၊ သီးနှံပုံစံနှင့် စပါးသီးနှံရိတ်သိမ်း ချိန်လွန်လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုများ
---------------------	--	---

**CARTC တွင် (၄-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၉-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းအချိန်ဇယား
(တတိယပတ်)**

နေ့ရက် အချိန်	၀၉: ၀၀ - ၀၉:၅၅ နာရီ	၁၀: ၀၀ - ၁၀:၅၅ နာရီ	၁၁: ၀၀ - ၁၁:၅၅ နာရီ	ပျို့ချိန် ထမ်းဝင် ၁၂:၀၀-၁၃:၀၀ နာရီတွင်	၁၃: ၃၀ - ၁၄:၂၅ နာရီ	၁၄: ၃၀ - ၁၅:၂၅ နာရီ	၁၅: ၃၀ - ၁၆:၁၅ နာရီ
တနင်္လာ ၁၈-၆-၂၀၁၈	ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စရပ်များ				စပါးသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ၊ အကျိုး လယ်ယာစနစ်၊ စပါးသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်		
အင်္ဂါ ၁၉-၆-၂၀၁၈	သီးနှံပိုးမွှားရောဂါပြန့်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း အကြောင်းသိကောင်းစရာများ				အစေ့ထုတ်ပြောင်းသိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ	ပဲမျိုးစုံစိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အခြေခံ	
ဗုဒ္ဓဟူး ၂၀-၆-၂၀၁၈	ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေ				ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်များ		
ကြာသပတေး ၂၁-၆-၂၀၁၈	ပိုးသတ်ဆေးအညွှန်း စာ၊ ဆေးဖျန်းပုံးများ စံတိုက်ခြင်း	ပိုးသတ်ဆေးဓာတ်ကြွင်းပြဿနာများ			ပိုးသတ်ဆေးဖော်စပ်ထုတ်လုပ်ပုံနှင့် အရည်အသွေး		

သောကြာ ၂၂-၆-၂၀၁၈	ပြည်တွင်း/ ပြည်ပစီမံကိန်းများအကြောင်း သိကောင်းစရာ	သုတေသနစမ်းသပ် ကွက်များ ဆောင်ရွက်ရန် အခြေခံအကြောင်း တရားများ	သုတေသနစမ်းသပ်ကွက်များ ဆောင်ရွက်ရန် အခြေခံအကြောင်းတရားများ	ဆီထွက်သီးနှံသိပ္ပံနည်း ပညာ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ
---------------------	---	---	---	---

**CARTC တွင် (၄-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၉-၆-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အခြေခံလုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းအချိန်ဇယား
(စတုတ္ထပတ်)**

နေ့ရက် အချိန်	၀၆:၀၀-၁၇:၀၀ နာရီတွင် ကွင်းလက်တွေ့	၀၉: ၀၀ - ၀၉:၅၅ နာရီ	၁၀: ၀၀ - ၁၀:၅၅ နာရီ	၁၁: ၀၀ - ၁၁:၅၅ နာရီ	၁၂:၀၀-၁၃:၀၀ နာရီတွင် ထမင်းစားချိန်	၁၃: ၃၀ - ၁၄:၂၅ နာရီ	၁၄: ၃၀ - ၁၅:၂၅ နာရီ	၁၅: ၃၀ - ၁၆:၁၅ နာရီ		
တနင်္လာ ၂၅-၆-၂၀၁၈		နှစ်ရှည်နောက်ခံသမိုင်းနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လုပ်ငန်းတာဝန်များ	ရော်ဘာစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်း ထုတ်လုပ်ခြင်း			ရော်ဘာစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်း ထုတ်လုပ်ခြင်း	ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်းထုတ်လုပ်၊			
အင်္ဂါ ၂၆-၆-၂၀၁၈		ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာများ					ကြိတ်ဆစ်ခြင်း/ GAP/ အထွက်ကောင်းလခိုင်းနှင့် ကြိတ်သီးနှံဆိုင်ရာ			
ဗုဒ္ဓဟူး ၂၇-၆-၂၀၁၈		ဝါပင်တည်ဆောင်ပုံနှင့် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု	ဝါသီးနှံအထူးအထွက်နှုန်းမြင့်မားစွာ ရရှိရေး စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ			ဝါပင်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးရန် အခြေခံ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဝါပင်အတွက် လိုအပ်သော အာဟာရဓာတ်များ	ဝါသီးနှံတွင် ကျရောက်လေ့ရှိသည့် ပိုးမွှား ကင်းထောက်မှတ်တမ်းယူနည်းစနစ်			

ကြာသပတေး ၂၈-၆-၂၀၁၈		ဂုန်လျှော်၊ ချရန်ပေါင်လျှော် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် လုပ်ငန်းစရန်များ	ဂုန်လျှော်၊ ချရန်ပေါင်လျှော် တစ်ဧက ပိသာ (၆၀၀) နှုန်း ထွက်ရန် သိပ္ပံနည်းကျစိုက်စနစ်	ပိုးစာပင်စိုက်ပျိုးရေး၊ ပိုးမွေးမြူရေး ဦးစော်ခင်(ဦးစီးအရာရှိ) ပိုးအိမ်လုပ်ပိုးစာခြံ (ပြင်ဦးလွင်)	
သောကြာ ၂၉-၆-၂၀၁၈		စီးပွားဖြစ်သစ်ခွစိုက်ပျိုးနည်း	ဌာနခွဲအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် လူ့စွမ်းအားအရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေး	ဌာနခွဲအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် လူ့စွမ်းအားအရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေး	သင်တန်းဆင်းပွဲ

ကုလသမဂ္ဂ၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့

မြန်မာနိုင်ငံဌာနေကိုယ်စားလှယ်ရုံး
မျိုးစေ့ရုံးဝင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
အင်းစိန်လမ်း၊ ကြို့ကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - +၉၅ - ၁ - ၆၄၁ ၆၇၂
Fax - +၉၅ - ၁ - ၆၄၁ ၅၆၁
Email: FAO-MM@fao